

Ärende 6

Fastställande av direktiv för budget 2004 och planering för 2005-2006 samt investeringsplan 2004-2008

Landstingsstyrelsen beslutar följande

att utgångspunkt för budgetdirektiven ska vara en budget i balans 2004 samt i planeringen för 2005-2006

att återremitera ärendet till landstingskontoret, samt,

att omarbeta ärendet utifrån nedan angivna utgångspunkter samt Moderata Samlingspartiets förslag till Budget 2003 och planering 2004-2005

Den svaga konjunkturen sätter kraftiga avtryck i såväl kommun- som landstingssektorns ekonomier. Enligt Svenska Kommunförbundets senaste prognos är de stora skattehöjningar som genomfördes under 2003 redan nu på väg att ätas upp av lägre skatteintäkter. Prognosen de kommande åren visar också på växande underskott för den samlade sektorn under hela perioden fram till 2006. Utvecklingen gäller i allra högsta grad Stockholms läns landsting, där vi redan nu ser sjunkande skatteintäktsprognoser: 2003 med 85 mkr, 2004 med 243 mkr och 2005 med 88 mkr. Detta ställer stora krav på budgetarbetet under åren framöver.

För Stockholms läns landsting är det största problemet inte de minskande skatteintäkterna, utan de växande kostnaderna för utjämningsskatten. Redan i år är landstingets utgifter till systemet drygt 5,3 miljarder kronor. Det motsvarar årskostnaden för Södersjukhuset, Danderyds Sjukhus, Södertälje Sjukhus och hela Folk tandvården tillsammans. De kommande åren växer denna kostnad ytterligare och under mandatperioden pekar prognoserna på att landstinget kommer att betala nära 25 miljarder kronor i utjämningsskatt. Det finns emellertid redan nu signaler om att summan kan bli än större.

Oavsett utjämningskattens precisa utveckling står en sak klar redan i dagsläget. Landstinget klarar inte att uppbära denna skenande kostnadsutveckling utan kraftiga skatthöjningar eller nedskärningar i sjukvården och kollektivtrafiken. Det krävs därför ett kraftfullt agerande gentemot regeringen för att få till stånd förändringar av skatteutjämningsystemet.

Utjämningskatten pekar i sig på nödvändigheten av bättre samverkan inom Stockholmsregionen, mellan politiska företrädare och mellan kommunerna och landstinget. Det krävs även ett gemensamt agerande för att hävda regionens intressen i fråga om investeringar i infrastruktur, utbildning och kompetens samt annat av strategisk vikt för ökad tillväxt. Mot den bakgrunden är det allvarligt att regionen nu, som ett direkt resultat av majoriteten i Stockholms stads agerande i frågan om biltullarna, står mer splittrad än på mycket länge.

De socialistiska partierna genomförde 2003 en orimlig skatthöjning om 1:30. Tillsammans med skatthöjningar i Stockholms stad och många kommuner runt om i länet innebär denna ett hårt slag mot länsinvånarna. Skatthöjningen gräver djupa hål i många människors hushållskassor i en tid då det ekonomiska läget redan är ansträngt. Tillsammans med förslagen om biltullar innebär detta att invånarna i länet nu utsätts för den största skattechocken på åtskilliga år. Resultatet blir ökat bidragsberoende och försämrad tillväxt i Stockholmsregionen. Vi kan redan nu se att Stockholmsregionen på kort tid drabbats av ekonomisk stagnation till följd av den socialistiska politiken. Som exempel kan nämnas ökande arbetslöshet, minskat nyföretagande och begynnande utflyttning av kvalificerad yrkespersonal.

Skatthöjningen var emellertid inte enbart omotiverad till sin storlek, den har inte heller gett någon märkbar effekt på landstingets långsiktiga ekonomiska utveckling. Redan i år har skatthöjningen till stora delar ätits upp av verksamheterna. Det finns inga tecken på att kostnadsökningstakten i sjukvården är i avtagande. Att utvecklingen är allvarlig bevisas inte minst av att de socialistiska partiernas politik resulterar i ett sammanlagt underskott om minst 9,1 miljarder kronor under mandatperioden. Denna politiska inriktning är ohållbar och måste snarast brytas.

Moderata Samlingspartiets förslag till budget för 2003 innebär en budget i balans, även i fråga om planeringen för år 2004-2005. Denna utgångspunkt gäller även för arbetet med budget för 2004 och varje enskilt följande år med tillhörande planering.

Stockholms läns landsting behöver ett fortsatt förändrings- och förnyelsearbete av det slag som genomförts de senaste åren. För att säkerställa en god vård till länets invånare krävs ett fortsatt arbete för ökad mångfald och ökad kundorientering av

sjukvården. En god grund för verksamheten lades under den förra mandatperioden. Vårdgarantin kapade vårdköerna. Mångfaldsarbetet resulterade i fler alternativ för såväl patienter som anställda. Därtill genomfördes flera reformer med syfte att förbättra sjukvårdens arbetsformer och sätt att fungera. Mycket återstår emellertid att göra. Inte minst mot denna bakgrund ser vi med oro på den centraliseringspolitik som genomdrivs av landstingets socialistiska majoritet.

En ökad mångfald samt mer av ansvar och befogenheter för de som arbetar inom sjukvården är nödvändig. Inte minst gäller detta behoven att komma tillrätta med ohälsotal och minska kostnaderna för inhyrd personal. Karolinska institutet konstaterar i en undersökning att privata vårdföretag har mindre sjukfrånvaro än den offentliga vården. De stora organisationer som finns inom den offentliga vården är till sin natur hierarkiska och tröga. Genom att eftersträva fler alternativ och ge anställda inom vården en möjlighet att bli sina egna skapas bättre förutsättningar för ett lokalt arbete med frågor som rör ohälsa, arbetsmiljö och rekrytering.

Den reformagenda som inleddes under föregående mandatperiod måste fullföljas. Vi ser därtill tydligt behovet av omfattande åtgärder i syfte att möta de kommande årens ekonomiska utmaningar. Det handlar om att spara, men även om att våga ifrågasätta många av landstingets utgifter och ibland hela verksamheter. Det som nu krävs är en renodling av verksamheten och samt kraftsamling av resurserna till kärnuppgifterna sjukvård och kollektivtrafik. Det krävs även en politik som vågar göra ekonomiska prioriteringar inom sjukvården och kollektivtrafiken. Bara därigenom går det att nå en långsiktigt hållbar utveckling för landstingets ekonomi och verksamhet.

Grund för arbetet med direktiv för budget för 2004-2006

Utgångspunkt för direktiven är de ekonomiska samt verksamhetsmässiga mål och riktlinjer som anges i Moderata Samlingspartiets förslag till budget för 2003 och planeringsåren 2004-2005. I budgetarbetet inför 2004 läggs särskild vikt vid följande punkter:

- **Budget i balans**

Det övergripande målet för såväl direktiv som arbetet med budget för 2004 är en budget i balans. Verksamheterna sjukvård och kollektivtrafik ska prioriteras, men ökade intäkter och kostnadsreduceringar ska eftersträvas inom samtliga nämnder och styrelser.

- **Fokus på kärnuppgifterna**

Landstinget ska i så hög utsträckning som möjligt renodlas till att enbart omfatta sjukvård och kollektivtrafik. Övrig verksamhet ska avvecklas eller övergå till annan huvudman. För ett bättre resursutnyttjande av skattebetalarnas pengar och säkerställa en god verksamhet för invånarna krävs ett omfattande arbete i syfte att öka konkurrensen och privatisera landstingets verksamheter. Som ett resultat av denna inriktning koncentreras den politiska uppgiften till rollen som beställare.

- **Stärkt valfrihet och mångfald**

Den verksamhet som landstinget ägnar sig åt ska tydligare ha den enskilde människan och hennes eget val som utgångspunkt. Valfriheten för patienterna att själva välja vård är avgörande för att förbättra välfärden. En ökad mångfald ska eftersträvas genom avknoppningar och privatiseringar. Som ett led i detta återinförs mångfaldskansliet. För såväl sjukvården som kollektivtrafiken läggs särskild vikt vid att ta fram åtgärder som medför ökad kvalitet och tillgänglighet.

- **Förnyelse av ersättningssystemen inom sjukvården**

Ersättningssystemen inom sjukvården reformeras i syfte att bättre spegla människors aktiva val samt verksamheternas faktiska prestation. Målsättningen är att uppnå högre effektivitet, bättre produktivitet samt ökad valfrihet och kundorientering inom sjukvården. Särskild tonvikt i detta arbete ska läggas vid akutsjukvården och primärvården.

- **Förbättrad effektivitet genom bench-marking m m**

Sjukvården och kollektivtrafiken ges i uppdrag att förbättra kopplingen mellan behov, efterfrågan och utbud. Uppdraget handlar om att utveckla samt förbättra beställarrollen och avtalsarbetet. Förbättrad effektivitet och kvalitet ska uppnås genom bench-marking, där kostnader och verksamhet jämförs inom landstinget, Sverige samt även inom EU. Syftet är att nå en förbättrad kostnadseffektivitet och koncentrera resurserna dit de gör störst nytta.

- **Färre politiker och minskad byråkrati**

De socialistiska partiernas till stora delar genomförda omorganisation har resulterat i en utökning av antalet politiker och innebär en risk för ökad administration. Under det kommande året minskas antalet politiker och politiska instanser. Därtill sker en översyn av administrationen inom samtliga förvaltningar och bolag med särskild tyngdpunkt på landstingets centrala administration. Syftet är att minska kostnaderna.

- **Översyn av taxor och avgifter**

Inom såväl sjukvården som kollektivtrafiken sker en översyn av taxor och avgifter i syfte att stärka landstingets intäkter.

- **Översyn av extern bidragsgivning**

Stockholms läns landsting har i dag en extern bidragsgivning till en årlig kostnad om cirka 650 mkr. En översyn görs i syfte att minska kostnaderna för dessa bidrag.